

AKCIONI PLAN ZA STRATEGIJU MANJINSKE POLITIKE 2019-2023 ZA 2023 godinu

Akcioni plan za Strategiju manjinske politike 2019-2023 za period 2023 predstavlja jednogodišnji akcioni plan koji je će Akcioni plan je pripremljen i usklađen sa zahtjevima zastupljenim u Metodologiji razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.. Struktura AP-a je zasnovana na 5 strateških ciljeva sa operativnim ciljeva, i to:

Strateški cilj 1: Unaprijeđeno poštovanje principa multikulturalnosti i multietničnosti u obrazovnom sistemu Crne Gore u skladu sa međunarodnim i nacionalnim standardima, kroz dalje jačanje kapaciteta obrazovnih ustanova i primjene principa afirmativne akcije

- Operativni cilj 1: Uspostavljanje normativnih i resursno - tehničkih pretpostavki za izučavanje jezika manjina u obrazovnim ustanovama u Crnoj Gori, kao i unaprijeđen multikulturalni i multietnički karakter obrazovnih kurikuluma u Crnoj Gori.
- *Operativni cilj.1.2: O snaženi kapaciteti institucija i obrazovnih ustanova u funkciji ostvarivanja prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica*

Strateški cilj 2: O snažena duštveno-ekonomska integracija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u crnogorskom društvu putem implemetacije postojećih normativnih rješenja i instrumenata zapošljavanja

- Operativni cilj 2.1: Implementiran princip afirmativne akcije definisan normativnim okvirom u cilju pospješivanja zapošljavanja pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica.
- Operativni cilj 2.2: Povećan stepen participacije pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica na rukovodećim pozicijama u državnim institucijama Crne Gore

Strateški cilj 3: Očuvana kulturno-istorijska baština manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kao važan segment ukupnog kulturno-istorijskog nasljeđa Crne Gore

- Operativni cilj 3.1: Afirmacija kulturnih identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori podržana putem realizovanih mjera i aktivnosti državnih institucija.

Strareški cilj 4: Obezbijeđeno autentično političko predstavljanje i participacija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom životu Crne Gore.

- Operativni cilj 4.1: Manjinski narodi i druge manjinske nacionalne zajednice su osnažene za učešće u političkom životu Crne Gore kroz dalji razvoj referentnog normativnog okvira i putem edukacija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Strateški cilj 5: Uspostavljen efikasan sistem monitoringa ostvarivanja prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori i podići nivo njihove svijesti o sopstvenom statusu, pravima i obavezama u skladu sa međunarodnim standardima i pozitivnim pravom Crne Gore

- Operativni cilj 5.1: Podignut nivo svijesti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i opšte javnosti o statusu, pravima i obavezama manjina.

Svi operativni ciljevi sadrže indikatore učinka sa pratećim vrijednostima, koje je potrebno ostvariti u narednom petogodišnjem periodu. Akcioni plan sadrži definisane relevantne aktivnosti, indikatore rezultata, nadležne institucije, predviđene rokove za realizaciju aktivnosti, kao i finansijsku konstrukciju za realizaciju strateškog dokumenta.

Važno je napomenuti da su zbog budžetskih ograničenja iskazane budžetske potrebe u nekim slučajevima manje od realnih. Namjera je da se kroz donatorske aktivnosti prevazidju ova ograničenja.

STRATEŠKI CILJ 1: Unaprijeđeno poštovanje principa multikulturalnosti i multietničnosti u obrazovnom sistemu Crne Gore u skladu sa međunarodnim i nacionalnim standardima, kroz dalje jačanje kapaciteta obrazovnih ustanova i primjene principa afirmativne akcije.

Operativni cilj 1:	Uspostavljanje normativnih i resursno – tehničkih pretpostavki za izučavanje jezika manjina u obrazovnim ustanovama u Crnoj Gori, kao i unaprijeđen multikulturalni i multietnički karakter obrazovnih kurikuluma u Crnoj Gori.					
Indikator učinka 1: Porast broja dostupnih udžbenika za izučavanje albanskog jezika;	Polazna vrijednost 2019 Nema dostupnih udžbenika		Srednja vrijednost 2021 Obezbijeđeno 5000 udžbenika		Ciljna vrijednost 2023 Obezbijeđeno 10000 udžbenika	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.1. Izraditi udžbenik za VI razred osnovne škole za izučavanje albanskog jezika kao izbornog predmeta u dvojezičnim osnovnim školama	Izrađen udžbenik VI razreda za albanski jezik za upotrebu u nastavi na službenom jeziku u dvojezičnim školama	Ministarstvo prosvjete, sa partnerima: Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava, ZUNS ² UCG ³	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	4.000,00€ po godini MP	Budžet Ministarstva prosvjete ,
1.2. Obezbjediti udžbenike za VI razred osnovne škole za izučavanje albanskog jezika kao izbornog	Odštampano najmanje 500 primjeraka	Ministarstvo prosvjete, ZUNS	II kvartal 2023	IV kvartal 2023		Budžet Ministarstva prosvjete

¹ MPNKS

² Zavod za udžbenike i nastavna sredstva

³ Univerzitet Crne Gore

predmeta u dvojezičnim osnovnim školama						
1.3. Organizovati seminare za nastavnike/nastavnice o modernim metodama integrativne nastave sa posebnim naglaskom na multikulturalnost I primjenu 20% otvorenog dijela kurikuluma, u skladu sa potrebama lokalne sredine iz predmeta maternji jezik i književnost, istorija, umjetnost, likovna i muzička	<p>Organizovano 3 seminara.</p> <p>Teme seminara:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Moderne metode integrativne nastave 2. Multikulturalnost I interkulturalnos tu nastavi <p>Realizovano 20% otvorenog kulrikuluma u skladu sa potrebama lokalne sredine.</p> <p>Bošnjačko vijeće pripremilo udžbenike (Bošnjačke čitanke) za sve predmete koji spadaju u nacionlnu grupu predmeta.</p>	Ministarstvo prosvjete sa partnerima: ZUNS, nacionalni savjeti manjina UCG	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	5.000,00€MP; 1.000,00€ BS	Budžet Ministarstva prosvjete- budžet Bošnjačkog vijeća

1.4 .Sprovesti obuke nastavnika značajnih predmeta iz oblasti ljudskih i manjinskih prava sa ciljem povećanja senzibilnosti i znanja iz oblasti zaštite prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica	Obučeno 120 nastavnika osnovnih i srednjih škola u oblasti poznavanja ljudskih prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.	Ministarstvo prosvjete sa partnerima: MLJMP Zavod za školstvo, UCG, Opština Ulcinj	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	2.500,00€ Mprosvjete 12392, € MLJMP Ulcinj 400 e	Budžet Ministarstva prosvjete i MLJMP, opština ulcinj
1.5. Unaprijediti saradnju između obrazovnih ustanova, radnika i učenika sa obrazovnim ustanovama, radnicima i učenicima iz	Realizovane 2 međunarode konferencije/edukacije/projekta u oblasti obrazovanja, na teme:	Ministarstvo prosvjete sa partnerima: Zavod za školstvo,	I kvartal2023	IV kvartal 2023	€ 5.000,00	Budžet Ministarstva prosvjete

drugih zemalja putem međunarodnih konferencija.	--Upoznavanje sa međusobnim programima vezano sa identitetskim predmetima (mateternji jezik, istotija, muzička umjetnost itd) -Uspostavljanje saradnje međusobnog nastavnog osoblja sa zemljama regiona	Centar za stručno obrazovanje Nacionalni savjeti manjina,				
1.6. Stipendirati studente u cilju obezbjeđivanja deficitarnih kadrova za potrebe obrazovanja na albanskom I romskom jeziku.	Dodijeljeno 10 stipendija za deficitarne kadrove za potrebe obrazovanja naalbanskom jeziku, Dodijeljenih 2 stipendije za izučavanje romskog jezika Broj dodijeljenih stipendija za izučavanje albanskog jezika povećan za 100% u odnosu na dodijeljene stipendije akademske 2015/16. godine (stipendirano 6 studenata)	Ministarstvo Prosvjete Nacionalni Savjeti manjina , Zavod za školstvo	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Planirana sredstva za akademsku 2022/2023. godinu: 11.000,00 € MP: 1.000,00 € Nacionalni savjet Albanaca	Budžet Ministarstva prosvjete,nauke, kulture i sporta i nacionalnog savjeta Albanaca
1.7. Obezbijediti udžbenike i prateća nastavna sredstva za izučavanje albanskog jezika kao jezika sredine.	Odštampano i distribuirano 5.000 udžbenika za izučavanje albanskog jezika	Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori	II kvartal 2023	IV kvartal 223	Budžet NSA 1.500,00 E	Budžet NSA

<p>1.8 Inicirati uvođenje sadržaja koji pospešuju međuetničku toleranciju i suživot u obavezan dio kurikulumu iz predmeta maternji jezik i književnost, istorija, umjetnost, likovna i muzička umjetnost</p>	<p>Inicirana izmjena nastavnog plana i programa u oblasti književnosti, istorije, umjetnosti, likovne i muzičke umjetnosti, maternjeg jezika, za osnovne i srednje škole. Formiranje komisije za izradu priručnika iz predmeta istorije, umjetnosti, muzike itd.</p>	<p>Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori, Savjet Muslimanskog naroda u Crnoj Gori, Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori, Hrvatsko vijeće u Crnoj Gori, UCG</p>	<p>II kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2023</p>	<p>NSA 3.000,00€</p>	<p>Budžet NSA</p>
<p>1.9 Jačati saradnju između obrazovnih ustanova, prosvjetnih radnika i učenika iz Crne Gore i zemalja iz okruženja na lokalnom i nacionalnom nivou putem organizovanja međunarodnih konferencija/edukacija/projekata i potpisivanja Memoranduma o saradnji u cilju obezbjeđivanja kvota za upis studenata iz Crne Gore u matičnim zemljama.</p>	<p>Realizovano najmanje 4 međunarodne konferencija/edukacije/projekta u oblasti obrazovanja;. Realizovane najmanje dvije interkulturalne posjete u opštini Ulcinj; Organizovana najmanje 2 seminara u cilju podizanja svijesti o informisanosti o pravima manjinskih naroda i kulture, učešće uzelo minimum 150 roditelja i učenika</p>	<p>Savjet Muslimanskog naroda u Crnoj Gori, nacionalni savjet Albanaca Crnoj Gori, Hrvatski savjet u Crnoj Gori, Opština Bar,</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>Hrvatski savjet u Crnoj Gori 6.000,00€, Savjet muslimanskog savjeta Crne Gore 7.600,00€, Nacionalni savjet Albanaca 2.000,00€,</p>	<p>Sredstva nacionalnih savjeta,</p>

<p>1.10 Potpisati Memorandum o saradnji u cilju obezbjeđivanja kvota za upis studenata iz Crne Gore u matičnim zemljama</p>	<p>Potpisana najmanje 2 Memoranduma o saradnji između crnogorskih obrazovnih ustanova i obrazovnih ustanova zemalja iz okruženja.</p>	<p>Savjet Muslimanskog naroda u Crnoj Gori, nacionalni savjet Albanaca Crnoj Gori, Hrvatski savjet u Crnoj Gori, Opština Bar</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>Nisu potrebna sredstva</p>	<p>Sredstva nacionalnih savjeta,</p>
---	---	--	-------------------------	-------------------------	-------------------------------	--------------------------------------

1.11 Stipendirati studente koji studiraju nacionalnu grupu predmeta u cilju obezbjeđivanja deficitarnih kadrova.	Broj dodijeljenih stipendija povećan za 30 % u odnosu na 2020- tu godinu.	Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Budžet Bošnjačkog vijeća 500, 00 €	Budžet Bošnjačkog vijeća, donacije i sl
1.12. Stipendirati studente u cilju obezbeđivanja deficitarnih kadrova za potrebe obrazovanja u oblasti istorije muslimanskog naroda	dodijeljene dvije stipendije za školsku 2023/2024.	Savjet muslimanskog naroda CG	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Budžet SMNCG 3.600, 00 €	Budžet SMNCG
Operativni cilj - 1.2.	<i>Oснаženi kapaciteti institucija i obrazovnih ustanova u funkciji ostvarivanja prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.</i>					
<i>Indikator učinka 2:</i>	Polazna vrijednost 2019		Srednja vrijednost 2021		Ciljna vrijednost 2023	
<i>Povećanje procenta obučeni nastavnika za senzibilan rad sa pripadnicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih</i>	Broj aktivno zaposlenih nastavnika školske 2018/19 u osnovnim i srednjim školama je 7143		Obučeno 15% nastavnika, u odnosu na broj nastavnika zaposlenih školske 2018/2019 godine		2 Obučeno 30% nastavnika, u odnosu na broj nastavnika zaposlenih školske 2018/2019	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.2.1 Sprovesti obuke nastavnika značajnih predmeta iz oblasti ljudskih i	Obučeno najmanje 15% aktivnih nastavnika osnovnih i srednjih škola u	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	300,00 € po godini	Budžet ministarstva ljudskih i

manjinskih prava sa ciljem povećanja senzibilnosti i znanja iz oblasti zaštite prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica	oblasti poznavanja ljudskih prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica					manjinskih prava
---	--	--	--	--	--	------------------

1.2.2. Organizovati Akademske tribine na temu: "Status i položaj srpskog naroda" i druge aktuelne teme od značaja za pripadnike srpske nacionalne zajednice u CG	Organizovana minimum jedna tribina mjesečno u cilju upznavanja šire javnosti o statusu i položaju srpskog naroda u Crnoj Gori.	Srpski nacionalni savjet	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	1.500.00 € Po tribini	Konkursi za podršku projektima Crne Gore i Republike Srbije
1.2.3 Stipendiranje studenata manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica	Stipendirao najmanje 5 studenata.	Opština Bar NSA HNV	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	475,00 € NSA 2000 E HNV 6000 E	Budžet Opštine Bar i budžeti nacionalnih savjeta
1.2.4. Sprovesti edukaciju nastavnog kadra o ljudskim i manjinskim pravima i slobodama	Obučeno 30% nastavnika osnovnih i srednjih škola u opštini Gusinje a ljudskim i manjinskim pravima.	Opština Gusinje	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	50,00 €	Budžet Opštine Gusinje

1.2.5 Organizovati okrugli sto na temu - „Kulturne raznolikosti Crne Gore - nasljedstvo koje nas obogaćuje“ u cilju promocije značaja poštovanja različitosti	Organizovano 8 okruglih stolova	Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori, opština Gusinje	I kvartal 2023	IV kvartal2023	Nacionalni savjet Albanaca 2.000,00 €; Opština Gusinje 100,00 €;	Budžeti opština i Nacionalnog savjeta Albanaca
1.2.6 Promovisati pozitivno - pravna rješenja iz oblasti upotrebe jezika i pisma pripadnika manjiskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na lokalnom nivou, organizovanjem seminara i radionica.	40% zaposlenih u lokalnoj samoupravi Gusinje, upoznato pozitivno-pravnim rješenjima iz oblasti upotrebe jezika i pisma manjina na lokalnom nivou; Najmanje 5% stanovništva u Opštini Bar je upoznato o potrebi primjene pozitivno-pravnih rješenja iz oblasti upotrebe jezika i pisma manjina na lokalnom nivou	Opština Gusinje, Opština Bar, Opština Bar, Albanski nacionalni savjet,	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nacionalni savjet Albanaca 2.000,00 €: Opština Gusinje 50,00 € Opština Bar 1.200,00 €	Budžeti opština i Nacionalnog savjeta Albanaca

1.2.7 Unaprijediti bibliotečki fond Bošnjačke nacionalne biblioteke čiji je osnivač Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori ¹ .	Povećan bibliotečki fond za minimum 300 knjiga.	Bošnjačko vijeće	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	600 €	Budžet Bošnjačkog vijeća
--	---	------------------	----------------	-----------------	-------	--------------------------

---

¹ Bošnjačko vijeće

2. ZAPOŠLJAVANJE

Stateški cilj 2:		<i>Oснаžena duštveno-ekonomska integracija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u crnogorskom društvu putem implemetacije postojećih normativnih rješenja i instrumenata zapošljavanja</i>				
Operativni Cilj - 2.1.		<i>Implementiran princip afirmativne akcije definisan normativnim okvirom u cilju pospješivanja zapošljavanja pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica.</i>				
Indikator učinka 1: Povećanje procenta zaposlenih pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnoj upravi		Polazna vrijednost 2019 <i>Prema informaciji iz 2015 godine:</i> 16,48%	Srednja vrijednost 2021 <i>Povećanje od 5% u odnosu na podatke iz 2015</i>	Ciljna vrijednost 2023 <i>Povećanje od 10% u odnosu na podatke iz 2015</i>		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1.1. Organizovati edukacije o pozitivno pravnim rješenjima koje se odnose na pravo na srazmjernu zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama organima državne vlasti i lokalne samouprave.	Edukovano najmanje 100 zaposlenih u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave na pozicijama visoko-rukovodnog kadra.	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava ⁴ sa partnerima: Uprava za kadrove, Opština Ulcinj	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	MPLJMP 18076 € po godini, Opština Ulcinj 400,00 €	Budžet MLJMP i Opštine Ulcinj

<p>2.1.2.Uticati na povećanje participacije i dinamiku prijavljivanja pripadnika manjjskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica sprovođenjem neposrednog informisanja broja uključenih lica shodno procjeni potreba za lica koje se nalaze na evidenciji ZZZCG biro rada Ulcinj.</p>	<p>Povećan broj prijave pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na ZZZCG u opštini Ulcinj za najmanje 30 % u odnosu na 2022 godinu</p>	<p>Opština Ulcinj</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2023</p>	<p>Nisu potrebna sredstva</p>	<p>IV kvartal2023</p>
--	---	-----------------------	-------------------------	------------------------	-------------------------------	-----------------------

---

⁴ MPLJMP

2.1.3. Organizovati edukacije i obuke za senzibilizaciju savjetnika za zapošljavanje za rad sa teže zapošljivim kategorijama, među koje spadaju i pripadnici manjinskih zajednica, prevashodno Romi i Egipćani	Obučeno najmanje 15 savjetnika za zapošljavanje	Ministarstvo , ljudskih i manjinskih prava Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	1.470, 00 €	budžet MLJMP
2.1.4 Organizovati tromjesečne stručne prakse u javnim organima za studente završnih godina UCG iz romske i egipćanske zajednice.	Najmanje tri studenta/kinje obavili tromjesečnu stručnu praksu u javnim organima	GSV, Ministarstva Vlade CG	II kvartal 2023	III kvartal 2023	1.800,00 €	Budžet Crne Gore
2.1.5 Pružiti stručnu pomoć kroz proces radno-socijalne integracije radi sticanja znanja i vještina potrebnih za uključivanje na tržište rada	Povećan broj uključenih lica shodno procjeni potreba za lica koje se nalaze na evidenciji ZZZCG I dinamici njihovih novih prijavljivanja	ZZZCG Ulcinj	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Redovna sredstva Zavoda i opštine	Budžet ZZZCG I Ulcinj
Operativni Cilj - 2.2.	<i>Povećan stepen participacije pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica na rukovodećim pozicijama u državnim institucijama Crne Gore</i>					
Indikator učinka 1: Povećanje procenta zaposlenih pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih	Polazna vrijednost 2019. Vidjeti tabelu broj 1. u prilogu	Srednja vrijednost 2021. Povećanje procenta zaposlenih za 2,5% u odnosu na podatke iz 2015. godine		Ciljna vrijednost 2023. Povećanje procenta zaposlenih za 5% u odnosu na podatke iz 2015. godine		

zajednica na rukovodećim pozicijama u državnim institucijama Crne Gore						
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2. 2.1.Sprovesti istraživanje u cilju prikupljanja podataka za izradu Informacije o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnom servisu RTCG i drugim javnim emiterima.	Realizovano istraživanje izrađena Informacija.	Ministarstvo , ljudskih i manjinskih prava, : Uprava za kadrove i RTCG	IV kvartal 2023	IV kvartal 2023	3.000,00 €	Budžet MPLJMP
2. 2.2. Promovisati pravo pripadnika manjinskih naroda i drugih zajednica, , na srazmjernu zastupljenost u javnim službama, organima državne vlast i lokalne samouprave, putem organizovanja seminara, okruglih stolova.	Broj pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica povećan za 5% u odnosu na Informaciju iz 2015. godine. Održana 3 okrugla stola i 3 seminara.	SMNCG sa partnerom: Ministarstvo , ljudskih i manjinskih prava	II kvartal 2023	IV kvartal2023	1.300,00 € SMNCG MLJMP1866,00€	Budžet SMNCG budžetMLJMP
2.2.3. Povećati stepen participacije pripadnika	Najmanje dva pripadnika manjinskih naroda i drugih	Opština Tivat SMNCG budžet	II kvartal 2023	IV kvartal2023	3.000,00 € Opština Tivat:	Budžet OpštineTivat budžet SMNCG

manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih	manjinskih nacionalnih zajednica zaposlenih na				SMNCG1.500€	
--	---	--	--	--	-------------	--

zajednica na rukovodećim pozicijama u lokalnim organima kroz aktivnije sprovođenje principa afirmativne akcije	pozicijama visokorukovodnog i ekspertske - rukovodnog kadra u lokalnoj upravi.					
--	--	--	--	--	--	--

3.KULTURA I IDENTITET

Strateški cilj 3: Očuvana kulturno-istorijska baština manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kao važan segment ukupnog kulturno-istorijskog nasljeđa Crne Gore							
Operativni Cilj - 3.1.		Afirmacija kulturnih identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori podržana putem realizovanih mjera i aktivnosti državnih institucija.					
Indikator učinka 1:		Polazna vrijednost 2019. Broj organizovanih manifestacija 8		Srednja vrijednost 2021. Broj organizovanih manifestacija 16		Ciljna vrijednost 2023. Broj organizovanih manifestacija 24	
Porast obilježenih značajnih datuma iz istorije i tradicije manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica							
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 3	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja	
3.1.1 Obeilježavanje značajnih datuma iz istorije i tradicije manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica koji su prepoznati Zakonom, statutima savjeta i planovima aktivnosti savjeta	Organizovano obilježavanje minimum 10 nacionalnih praznika i važnih datuma godišnje manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica	Nacionalni saveti, Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava, CEKUM, lokalne samouprave	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Mljmp 5.460,00€; CEKUM 1.000,00€; Srpski nacionalni savjet 25.000,00€ godišnje;	Budžeti nacionalnih savjeta i budžeti institucija i lokalnih samouprava	

					<p>Hrvatski savjet u Crnoj Gori 2.000,00€;</p> <p>Bošnjački savjet 3.500,00€; Savjet muslimanskog naroda Crne Gore 5.000,00€;</p> <p>Albanski nacionalni savjet 14.000,00€;</p> <p>Romskii savjet 8.000,00€</p> <p>Opština Gusinje 100,00€;</p> <p>Opština Tuzi 200,00€;</p> <p>Opština Ulcinj 3.000,00€</p> <p>Opština Tivat 500 e i opština Pljevlja 500 e</p>	
--	--	--	--	--	--	--

<p>3.1.2. Organizovati okrugli sto na temu „Ujedinjeni u različitostima”, za predstavnike državnih institucija i lokalnih samouprava, pravosudnih organa, nacionalnih savjeta, međunarodnih i NVO organizacija</p>	<p>Organizovan po jedan okrugli sto u svakoj regiji; Učešće uzelo najmanje 60 učesnika/ca.</p>	<p>Ministarstvo ljudskih i manjinskihprava sa partnerima:, Nacionalni savjeti, CEKUM</p>	<p>IIIkvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2023</p>	<p>3.500,00 €</p>	<p>Budžet MPLJMP</p>
<p>3.1.3. Podržati formiranje i aktivnosti novih NVO koje afirmišu nacionalni i kulturni identitet pripadnika Muslimana Crne Gore, putem donacija i saradnje, Uspostavljanjem kontakata i unaprijedjenjem saradnje kako sa novim tako i sa postojećim NVO koje afirmišu nacionalni i kulturni identitet pripadnika manjinskih naroda Crne Gore</p>	<p>Formirane nove nevladine organizacije koje se bave afirmacijom identiteta Muslimana - Podržane aktivnosti nevladinih organizacija koje se bave afirmacijom identiteta Muslimana putem donacija. Organizovani sastanaka sa predstavnicima NVO - Sprovedene zajedničke aktivnosti na način što su realizovana najmanje 3 projekta koja afirmišu identitet manjinskih naroda</p>	<p>SMNCG</p>	<p>Ikvartal 2023</p>	<p>IVkvartal 2023</p>	<p>4.500,00, e</p>	<p>budžetSMNCG</p>

3.1.4 Sprovesti obuke/okrugle stolove kako bi se pojačale aktivnosti u pogledu potrebe za daljom afirmacijom nacionalnog i kulturnog identiteta Muslimana Crne Gore	Sprovedeno najmanje 5 obuka i 5 okruglih stolova na temu afirmacije nacionalnog i kulturnog identiteta Muslimana CG.	SMNCG	Ikvartal 2023	IVkvartal 2023	Nisu potrebna sredstva	Budžet smncg
3.1.5 Organizovanje promotivnih događaja među dijasporom i godišnjih konferencija o položaju i perspektivama manjinskog naroda u Crnoj Gori i zemljama regiona Edukativne radionice u cilju promocije kulturnog nasleđa Muslimana CG	Organizovane Posjeta delegacije Savjeta i promovisanje rada Savjeta u inostranstvu Organizovana godišnje konferencije, koja ima za cilj da okupi relevantne strane vezano za temu položaja i perspektive manjina u CG. Sprovedene edukativne radionice u cilju promocije kulturnog nasleđa Muslimana CG	SMNCG	Ikvartal 2023	IVkvartal 2023	3.400,00 e	budžet SMNCG

3.1.4. Organizovati okrugli sto na temu: „Manjinski narodi i etnička distanca u Crnoj Gori”	Organizovana najmanje 2 okrugla stola. Učešće uzelo najmanje 40 učesnika/ca.	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, Nacionalni manjinski savjeti	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	2.376,00 €	Budžet MLJMP
3.1.5 Obezbijediti finansijsku podršku za realizaciju projekata /programa NVO koji doprinose unapređenju položaja manjinskih naroda, shodno Zakonu o NVO.	Podržani projekti NVO.	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, sa partnerima: Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, NVO	I kvartal 2023	IV 2023 kvartal	Opredijeljena budžetom	Budžet CG
3.1.6 Monitoring upotrebe jezika i pisma pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na lokalnom nivou shodno odredbama čl.79 Ustava i Zakona o manjinskim pravima i slobodama.	40% zaposlenih u lokalnim samoupravama, gdje pripadnici manjina čine većinu ili najmanje 5% stanovništva, je upoznato sa odredbama odredbama čl.79 Ustava i Zakonom o manjinskim pravima i slobodama koji se odnose na upotrebu jezika i pisma manjina na lokalnom nivou.	Nacionalni savjet Albanaca, MLJ MP Zajednica opština i lokalne samouprave.	I kvartal 2023	IV 2023 kvartal	5.000,00 € Nacionalni savjet Albanaca	Budžet Nacionalnog savjeta Albanaca

3.1.7. Nastaviti štampanje i izdavanje knjiga i publikacija na srpskom jeziku i ćirilicom pismu čiji su autori srpski pisci iz Crne Gore i regiona	Odštampano i publikovano minimum 15 knjiga i/ili publikacija godišnje	NVO "Srpsko narodno vijeće" sa partnerom- Srpski nacionalni savjet	I kvartal2023	IV kvartal2023	Minimum 30.000,00€ godišnje	Konkursi za podršku projektima Crne Gore i Republike Srbije
3.1.8. Organizovati obilježavanje Dana srpske kulture	Održano minimum 5 događaja godišnje u okviru Dana srpske kulture, Promovisano minimum 10 knjiga ili publikacija godišnje na srpskom jeziku i ćirilicom pismu čiji su autori srpski pisci iz Crne Gore i regiona	Srpski nacionalni savjet,NVO	I2023 kvartal	IV kvartal2023	5.000,00€ po događaju	Konkursi za podršku projektima Crne Gore i Republike Srbije
3.1.9. Organizovati održavanje godišnjih konferencija o položaju i perspektivama srpskog naroda u Crnoj Gori i zemljama regiona u cilju razmene iskustava i analiziranja položaja srpskog naroda u tim državama	Održane po dvije konferencije godišnje naizmjenično u nekim od sledećih država: Slovenija, Mađarska, Hrvatska, Rumunija, Republika Srbija, BiH - Republika Srpska, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Albanija	Srpski nacionalni savjet, NVO sa partnerima- Nacionalne organizacije iz naznačenih država	I kvartal2023	I2023V kvartal	Minimum 20.000,00 € (5.000,00 € po konferenciji)	Konkursi za podršku projektima Crne Gore i Republike Srbije

3.1.10. Organizovati izložbe istorijskih dokumenata o postojanosti srpskog identiteta u Crnoj Gori na temu "Tako su govorili naši preci"	Organizovana izložba u svim opštinama u Crnoj Gori	Srpski nacionalni savjet, NVO	I kvarta2023I	IV kvartal2023	Minimum 12.000,00€ godišnje	Konkursi za podršku projektima Crne Gore i Republike Srbije
3.1.11 Sprovesti projekat: „Društvo svih naroda” na temu multikulturalnosti i etničkog sklada, putem održavanja okruglih stolova i snimanja dokumentarnog filma na temu afirmacije građanskih i ljudskih prava manjina	Realizovana 3 okrugla stola i 2 radionice na temu multikulturalnosti i etničkog sklada Snimljen dokumentarni fil. Učešće uzelo najmanje 150 učesnika/ca, odštampane i distribuirane brošure	NVO Građanski aktivizam	I kvartal2023	IV kvartal 2023	8,257.00 € Budžet MLJMP	Projekat „Društvo svih naroda”
3.1.12. Realizovati projekat „Islamska Kultura na drugačiji način” održavanjem seminara i okruglih stolova na temu očuvanja kulturno-istorijske baštine bosanskog naroda	Održano najmanje 4 okrugla stola i 3 seminara u cilju promovisanja manjinskih prava i multietničkog sklada. Učešće uzelo najmanje 200 učesnika/ca, odštampane i distribuirane brošure	NVO Sistem (CGO)	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	9,580.00 Budžet MLJMP	Projekat „Islamska Kultura na drugačiji način

3.1.13 Realizovati projekat „ Živjeti bez etničke distance održavanjem seminara kampanja I okruglih stolova na temu unapređenja multikulturnog sklada u CG	Projekat realizovan, Održana 2 okrugla stola i 3 seminara, odštampane i distribuirane brošure Učešće uzelo 200učesnika/ca	NVO Zenit plus Montenegro	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,560.00 € Budžet MPLJMP	Projekat „ Živjeti bez etničke distance
3.1.14 Sprovesti projekat „ Svi zajedno u smanjenju etničke distance-doprinosa medija” putem kampanja I radioemisija „edukacijaradionica u cilju promocije islamske kulture”	- Projekat realizovan, Održana 3 okrugla stola i 3 kampanje, Učešće uzelo 200učesnika/ca odštampane i distribuirane Emitovane najmanje 2 radijske emisije Izradjena ilustrativna brošura;	NVO NVO Centar sjevera iz Bijelog Polja”	I kvartal2023	IV2023 kvartal	9,220.00 € Budžet MLJMP	Projekat „ Svi zajedno u smanjenju etničke distance-doprinosa medija”

	Izradjena ilustrativna brošura;					
3.1.15 Realizovati projekat „ Etničke manjine u svijetu tranzicije političkih moći ptem kampanja I radionica na temu smanjenja etničke distance	Projekat realizovan održano 5 radionica , sprovedena medijska kampanja, sprovedeno i publikovano istraživanje,organizovana dvodnevna škola za kadrove .	CEDEM	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,592.00 € Budžet MLJMP	Projekat „ Etničke manjine u svijetu tranzicije političkih moći
3.1.16.. Realizovati projekat „doprinosa inkluziji manjina u politički život CG“održavanjem tribinai treninga u svim regijama Cgi	Projekat realizovan održano 5 radionica i 3 kampanje, odštampani i distribuirani promotivni materijal, učesnici uzelo 3000 učesnika/ca,izrađena i distribuirana studija	CEMI	I kvartal 2023	IV kvartal I 2023	9,568.00 € Budžet MLJMP	Projekat „doprinosa inkluziji manjina u politički život CG
3.1.17 Sprovesti projekat pod nazivom: „Interkulturalnom edukacijom do veće inkluzije” održavanjem seminara I okruglih stolova	Projekat realizovan održano 5 radionica i kampanje, odštampani i distribuirani promotivni materijal, učesnici uzelo 300 učesnika/ca	NVO JUVENTAS	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,567.00 eura € Budžet MLJMP	Projekat „Interkulturalnom edukacijom do veće inkluzije”

3.1.18. Realizovati projekat „multikulturalni stav za budućnost“ putem održavanja medijskih kampanja i okruglih stolova	Projekat realizovan održane 2 radionice i sprovedena medijska kampanja, odštampan i distribuiran promotivni materijal,	NVO MASTER	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,568.00 € Budžet MLJMP	projekat „multikulturalni stav za budućnost“
3.1.19. Realizovati 2 konkursa za sufinansiranje projekata u oblasti kulturno - umjetničkog stvaralaštva između ostalih i za unapređenje stanja kulturno-istorijske baštine manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.	Projekat realizovani, sprovedeni konkursi, sufinansirano najmanje 20 projekata, odštampane brošure,	Min kulture i medija	I kvartal2023	IV kvartal2023	10.000,00€	Min kulture i medija

3.1.20 Realizovati projekat Volonterizam ka interkulturalizmu” u cilju očuvana i razvoja kulture manjina Ijačanje koncepta multikulturalnosti održavanjem okruglih stolova i kapanja, edukacijai	Prijekat realizovan, održano 3okrugla stola i izrađena publikacija , sprovedene edukacije	NVO DJECA CRNE GORE-TUZI	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,072.00 € Budžet MLJMP	projekat Volonterizam ka interkulturalizmu
3.1.21realizovati projekat „Interkulturalno obrazovanje u školi manjinskih naroda u Medresi „ Mehmed Fatih” 1.20 Sprovesti projekat”	Projekat realizovan sprovedeno 4 kampanje ili sastanka i 2 infosesije ui.Učešće uzelo najmanje 150 roditelja i djece odštampana i distribuirana brošura	NVO Asocijacija za međukulturalno djelovanje iz Tuzi	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,568.00 € Budžet MLJMP	projekat „Interkulturalno obrazovanje u školi manjinskih naroda u Medresi „ Mehmed Fatih
31.22,„Sprovesti projekat Promocija kulturnog nasleđa u cilju očuvana I promocije kulturnoostorijskog nasleđa manjinskih naroda I drugih manjinskih nacionalnih zajednica”	Realizovano održavanjem 2 okrugla stola i u centralnoj i sjevernoj regiji CG uz učešćenajmanje100 učesnika/ca, organizovae 3 obuke na datu temu, održana najmanje 2 koncerta, odštampani pamfleti	1. NVO KUD Ramadan Šarkić iz Tuzi;	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,600 € Budžet MLJMP	projekat Promocija kulturnog nasleđa
,3.1.2.3 realizovati projekat Od etike multikulturalnosti do očuvanja identiteta”u cilju promovisaja potpune ravnopravnosti I culture manjina	Održane 3online kapmanje i 2 okrugla stola u svim regijama cg uz učešće najmanje 300 učesnika/ca	NVO Centar za ruralni razvoj Crne Gore;	I kvartal2023	IV kvartal2023	9,400 € Budžet MLJMP	Projekat” Od etike multikulturalnosti”

3.1.2.4 Sprovesti projekat "Multikultura naš put ka EU" održavanjem promocija kulture manjinskih naroda putem snimanja radio emisija	projekat realizovan snimljeno 5 radijskih emisija	NVO ELITA PLUS NIKŠIĆ	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	8,696.00	projekat "Multikultura naš put ka EU"
3.1.25. Realizovati programe iz oblasti kulture manjinskih naroda koji su usmjereni na podsticanje	Održana izložba umjetničkih djela pripadnika manjinskih naroda; Održan koncert klasične muzike numera manjinskih naroda.	CEKUM	II kvartal 2023	IV kvarta 2023 I	10.000,00€ po godini	Budzet CEKUM-a

književnog, likovnog i muzičkog stvaralaštva.	održana izložba narodnih nošnji Crne Gore; Promocija Knjige autora manjinskih naroda; Održana manifestacija "Svi smo mi Crna Gora - Bogastvo različitosti"; izdat časopis za kulturu nauku i umjetnost KOD.					
3.1.26. Afirmirati kulturni identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori putem realizovanih mjera i aktivnosti državnih institucija održavanjem okruglih stolova, publikacijom književnih djela iz istorije manjinskih naroda, organizacijom kulturnih događaja.	Organizovano najmanje 15j okruglih istolova na teme u iz oblasti kulture i istorije manjinskih naroda koje treba da doprinesu sprječavanju asimilacije i diskriminacije, smanjenju etničkej distance i dr;; održana Revija kreacija manjinskih naroda Crne Gore; Izradjen Bilten SMNCGS; Odštampane ipromovisane liturgijske knjige i monografije; organizovana dopunska nastava na hrvatskom jeziku za predmete istorije, geografije i hrvatski jezik i kultura; stipendirano 20 studenata hrvatske nacionalne manjine; Organizovano 10 koncerata	Savjet muslimanskog naroda Crne Gore, Hrvatski savjet CEKUM, Opština Tuzi, Opština Gusinje	I kvartal 2023	IV kvartal2023	Hrvatski savjet u CG 5.000,00€ po okruglom stolu, 5.000,00€ za štampanje knjiga (napomena:sredstva se očekuju od javnih poziva) Savjet muslimanskog aroda Crne Gore 3.500,00 €; Opština Gusinje 100,00€; Opština Tuzi 1.500,00 €:	Budžeti savjeta i opština

	klasične I etno muzike u opštini Tuzi.					
--	--	--	--	--	--	--

	Organizovano 10 kulturnih događaja u opštini Tuzi na teme multikulturalnosti					
3.1.27Očuvati kulturno istorijsku baštinu manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica održavanjem raznih kulturnih manifestacija.	Promocija književnih publicističkih djela autora manjinskih naroda, tokom 2023.godine širomi Crne Gore, promocija novih izdanja Centra, izdavanje časopisa za kulturu, književnost i nauku „KOD“, Čitanka interkulturalizma, štampano izdanje , tri knjige autora manjinskih naroda. Muzički programi koji će istaći vrijednost i značaj očuvanja izvornog muzičkog stvaralaštva i Imuzičko stvaralaštvo koje je zajedničko za različite kulturne identitete, ukazati na istaknute kompozitore i izvođače savremene i klasične muzike, muzičare iz manjinskih naroda. Likovni programi umjetnika pripadnika manjinskih naroda kroz razne kolektivne i samostalne izložbe. Interaktivne trbine, razgovori na temu multikulturalizma i interkulturalizma. Organizovano obilježavanje minimum nacionalnih praznika i važnih datuma manjinskih naroda i	CEKUM Hrvatsko nacionalno vijeće u CG	I kvartal2023	Iv kvartal2023	30.000,00 €: CEKUM HNV 2.000,00 €:	budžet Cekuma i HNV

3.1.28. Organizovati okrugli sto, tribinu ili seminar na temu koja se odnosi na bitna identitetska pitanja Bošnjaka u Crnoj Gori.	Organizovan minimum jedan okrugli sto, tribina ili seminar	Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori	III kvartal2023	IV kvartal2023	2.500, 00 €	Budžet Bošnjačko vijeće uCrnoj Gori
3.1.29 Organizovati okrugli sto na temu - „Kulturne raznolikosti Crne Gore - nasljedstvo koje nas obogaćuje“	Organizovano minimum4 okrugla stola, 3tribina ili 2seminara, učešće uzelo najmanje 150 učesnika/ca	NSA	III kvartal2023	III kvartal2023	Gusinje 100€ NSA 500 €	Budžet opštine Gusinje
3.1.30 Snimanje i emitovanje informativnog i kulturno-obrazovnog programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na nacionalnom servisu.	Emitovano: 365 Emisija Lajmet ; 45 Emisija Mozaiku; Emisija „Fokus“ Novogodišnja emisija na albanskom jeziku 45 Emisija Mostovi 25 Emisija Savore 260 radijskih emisija Lajmet e mengjesit(Jutarnjevijesti) 260 radijskih emisija Ditari (dnevnik na albanskom)	RTCG	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	84.114,00 €	Budžet

	45 radijskih emisija Ne fund te javes (Na kraju nedjelje) 25 radijskih emisija na romskom jeziku					
3.1.31. Obezbjediti finansijsku podršku aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta.	<p>Fond za manjine Finansijski podržano minimum 170 projekata nevladinih organizacija, pravnih i fizičkih lica</p> <p>Tivat -Obezbjedena finansijska podrška MZ Krtoli za organizaciju VIII Srpskog sabora u Krtolima</p> <p>-Obezbjedena finansijska podrška Islamskoj zajednici u Crnoj gorfi (Mesdžid islamske zajednice za Boku kotorsku i Budvu) za obilježavanje vjerskih praznika OPŠTINA TIVAT</p>	<p>Fond za zaštitu i ostvarivanje i manjinskih prava</p> <p>Opština Tivat</p>	I kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	<p>minimum 70% sredstava opredijeljenih za finansiranje Fonda shodno Zakonu o manjinskim pravima i slobodama</p> <p>500 e Tivat</p>	<p>Budžet Crne Gore</p> <p>Opština Tivat</p>

3.1.32. realizovati projekat "Prioritet multietičkog i multikulturalnog sklada" kroz afirmaciju prava manjina, objavljivanjem monografija, medijskim predstavljanjem	Projekat realizovan Sprovedena medijska kampanja, emitovan promotivni spot, objavljene monografske publikacije	NVO Identitet	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	9.600,00 €	projekat "Prioritet multietičkog i multikulturalnog sklada"
3.1.33. Realizovati projekat „Recimo STOP diskriminaciji“	Projekat realizovan Sprovedena medijska kampanja, emitovan promotivni spot, emitovan tv i radijski serijal. Organizovana najmanje 3 okrugla stola, distribuirani flajeri	NVO Alef	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	9.072,00 €	projekat „Recimo STOP diskriminaciji“

---

⁵ Član 36g stav 2 Zakona predviđa da se za finansiranje Fonda opredjeljuje najmanje 0,15% od tekućeg budžeta Crne Gore.

4.POLITIČKA PARTICIPACIJA

Strateški cilj 4:		<i>Obezbijedeno autentično političko predstavljanje i participacija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom životu Crne Gore.</i>				
Operativni Cilj - 4.1.		<i>Manjinski narodi i druge manjinske nacionalne zajednice su osnažene za učešće u političkom životu Crne Gore kroz dalji razvoj referentnog normativnog okvira i putem edukacija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.</i>				
Indikator učinka 1:	<i>Polazna vrijednost 2019.</i>	<i>Srednja vrijednost 2021.</i>	<i>Ciljna vrijednost 2023.</i>			
Povećan broj edukovanih pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica o značaju političke participacije u odnosu na podatke iz 2018. godine	60	120	200 Definisan prijedlog izmjene izbornog zakonodavstva u dijelu autentičnog političkog predstavljanja romske zajednice			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.1.1 Edukovati pripadnike/ce manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica o značaju političke participacije	Najmanje 150 pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica je edukovano o značaju političke participacije	Fakultet političkih nauka, Nacionalni savjet Albanaca SMNCG	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	4.000,00 € Nac. Savjet Albanaca SMNCG 4.500€	nacionalnog savjeta Albanaca SMNCG
4.1.2 Sprovoditi edukacije o važnosti političke participacije i javnog	Organizovane 3 edukacije za 60 predstavnika manjinskih naroda i drugih manjinskih	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava,	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Biće opredijeljena budžetom oko 10.000 €	Budžet Ministarstva ljudskih

zagovaranja politika od značaja za pripadnike	nacionalnih zajednica.	nacionalni savjeti,				i manjinskih prava
---	------------------------	---------------------	--	--	--	--------------------

manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica sa fokusom na rome i egipćane						
4.1.3. Sprovesti edukacije i kampanje o važnosti političke participacije manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica	Sprovedene 4 kampanje; Obuhvaćeno minimum 80 pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica; Održan 1 seminar za 20 učesnika	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava sa partnerima: nacionalni savjeti, političke partije zastupljene u Parlamentu	III kvartal 2023	IV2023 kvartal	3.000,00 € po	BudžetMinistarstva, ljudskih i manjinskih prava
4.1.4. Inicirati izmjene i dopune Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na smanjenje izbornog cenzusa za izbor poslanika iz reda romskog i egipćanskog naroda u Crnoj Gori.	Inicirana izmjena i dopuna člana 94 Zakona o izboru odbornika i poslanika, kroz primjenu cenzusa od 0,35% ;	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava MUP Ombudsman Romski savjet	II kvartal 2023	IV kvartal2023	Nisu potrebna dodatna sredstva	BudžetMinistarstva, ljudskih i manjinskih prava

5.SPECIFIČNE MJERE

Strateški cilj 5:		<i>Uspostavljen efikasan sistem monitoringa ostvarivanja prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori i podići nivo njihove svijesti o sopstvenom statusu, pravima i obavezama u skladu sa međunarodnim standardima i pozitivnim pravom Crne Gore.</i>				
Operativni Cilj - 5.1.		<i>Podignut nivo svijesti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i opšte javnosti o statusu, pravima i obavezama manjina.</i>				
Indikatori učinka 1:	Polazna vrijednost 2019	Srednja vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2023			
<i>Povećan broj obuka u cilju podizanja nivoa svijesti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i generalne javnosti o statusu, pravima i obavezama manjina</i>	<i>Organizovana 2 treninga</i>	<i>Organizovana 4 treninga</i>	<i>Organizovano 8 treninga</i>			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 5:	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
5.1.1. Organizovati fokus grupe za roditelje i učenike većinske populacije kako bi se smanjio stepen etničke distance prema romskoj i egipćanskoj djeci i odraslima.	Edukacija najmanje 50 roditelja; Izrađen i objavljen izvještaj RCC i sa prikazom socijalne distance prema Romima i Egipćanima Organizovane najmanje 2 kampanje za mlade u prostoru omladinskih servisa na temu antidiskriminacije i smanjenja etničke	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava i	kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nisu potrebna sredstva	Budžet Ministarstva, ljudskih i manjinskih prava

	distance					
5.1.2. Organizovati kampanje za promociju prava iz Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Zakona o izboru, upotrebi i isticanju nacionalnih simbola.	Organizovano minimum 7 kampanja; obuhvaćeno 100 učesnika/ca.	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava Nacionalni savjeti i lokalne samouprave	III. kvartal 2023.	IV kvartal 2023	1.500,00 € po godini Gusinje 50 € NSA 1.500,00 €	Budžet Ministarstva, ljudskih i manjinskih prava

5.1.3. Sprovesti treninge za senzibilisanje zaposlenih u javnoj upravi i pravosudnim organima o manjinskim pravima.	Organizovana 4 treninga/obuke za zaposlene u javnim organima i lokalnoj samoupravi; organizovana 2 treninga/obuke za zaposlene u pravosuđu.	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava,	II kvartal 2023.	IV kvartal 2023	3.500,00 €	Budžet Ministarstva, ljudskih i manjinskih prava
5.1.4. Predstavljanje prakse Evropskog suda za ljudska prava u pogledu predstavljanja koje se odnose na zaštitu prava manjinskih naroda.	Organizovano 4 okrugla stola; obuhvaćeno 100 učesnika/ca.	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava sa partnerima: Zaštitnik ljudskih prava i sloboda i lokalne samouprave	IV kvartal 2023	IV kvartal 2023	1.500,00 €	Budžet Ministarstva, ljudskih i manjinskih prava
5.1.5. Unaprijediti kapacitete zaposlenih u institucijama/nacionalnim savjetima, koje se bave pravima manjinskih naroda za kvalitetan monitoring u ostvarivanju i primjeni ljudskih i manjinskih prava, organizovanjem obuka i seminara.	Minimum 4 zaposlena MLJMP-a, pohađalo obuke UZK-a n temu antidiskriminacije ljudskih prava; Organizovana 2 seminara za predstavnike institucija, nacionalnih savjeta.	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava sa partnerima. UZK, ⁶ Zaštitnik ljudskih prava i sloboda,.	IV kvartal 2023.	IV kvartal 2023	Nisu potrebna sredstva	
5.1.6. Obezbijediti pružanje besplatne pravne pomoći pripadnicima srpskog naroda u slučajevima zaštite od diskriminacije	Pružena besplatna pravna pomoć za najmanje 50 osoba godišnje	Srpski nacionalni savjet	I kvartal 2023.	IV kvartal 2023	12.000,00 € godišnje iz budžeta Savjeta	Konkursi zapodršku projektima CG i Republike Srbije

⁶ Uprava za kadrove

5.1.7. Prevod Zakona o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola i Zakona o manjinskim pravima I slobodama, na albanski i romski jezik	Prevedeni zakoni	Ministarstvo, ljudskih i manjinskih prava	I kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	15.000€	Budžet Ministarstva, ljudskih i manjinskih prava
5.1.10. Pripremiti i sprovesti popis stanovništva koji će, između ostalih, obezbijediti podatke o nacionalnoj strukturi stanovništva	Sproveden Popis stanovništva	Uprava za statistiku	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Budžet CG 4.922,280,00€	Budžet CG 4.922,280,00€
5.1.10. Implementirati antidiskriminacione kampanje za smanjivanje stepena etničke distance realizovanjem emisije „identit“sa ciljem elaboriranja tema vezanih za kulturno nasleđe, jezik , folklor i tradiciju albanskog naroda u CG	Realizovana emisija	NSA	II kvartal 2023	III kvartal 2023	2.000,00 €	budžet NSA